

DOKUMENTACJA KONSERWATORSKA
PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

PARKIETY I SCHODY w PAŁACU W WOLI RASZTOWSKIEJ

ul. Szkolna 9, 05-205 Wola Rasztowska

Autor dokumentacji

BASE&DIRECT A.W.WASZKIEWICZ SP.JAWNA

BASE & DIRECT A.W.WASZKIEWICZ SP. J.
ul. Hugona Kołłątaja 5, lok. 4; 05-091 Ząbki
NR: 951-23-96-649 REGON: 362301698
KRS: 0000571744
www.konserwacja-waszkieicz.pl

UL.KOŁŁATAJA 9/4, 05-091 ZĄBK

mgr Waldemar Waszkiewicz

mgr Waldemar Waszkiewicz
konservator zabytków
dyplom UMK nr 1534

ZĄBK 2021

DZIEŁO KONSERWATORSKIE I DOKUMENTACJA CHRONIONE PRAWEM AUTORSKIM

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa
tel. 22 44 30 400, fax: 22 44 30 401
www.mwvkz.pl
-5-

Załącznik do decyzji nr. WN.5142.116.2021j
Postanowienia nr.....
Opinii Konserwatorskiej —
z dnia.....15.09.2021j.....

**SPIS TREŚCI DOKUMENTACJI PRAC KONSERWATORSKICH
I RESTAURATORSKICH**

1.0. KARTA IDENTYFIKACYJNA ZABYTKU I DOKUMENTACJI.....	3
2.0. ZAGADNIENIA HISTORYCZNE	4
3.0. OPIS, STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ.....	4
4.0. CEL ORAZ ZAŁOŻENIA KONSERWACJI I RESTAURACJI – PROJEKT KONSERWATORSKI.....	14
5.0. PROGRAM PRAC.....	14

1.0. KARTA IDENTYFIKACYJNA ZABYTKU I DOKUMENTACJI

A – 419 z dn. 5.04.1962
NR REJESTRU ZABYTKÓW

NR INW. ZBIORU

NR INW. PRACOWNI KONS.

1.1. DANE PRZED ROZPOCZĘCIEM PRAC

RODZAJ: Parkiety i schody drewniane, balustrada metalowa

TEMAT: brak

AUTOR: nieznany

WARSZTAT: brak

SYGNATURA: brak

INSKRYPCJE: brak,

DATOWANIE: od roku 1950, XX wiek

POCHODZENIE: miejscowe

LOKALIZACJA: Pałac Łuszczewskich, Wola Raszewska, ul. Szkolna 9, 05-205 Wola Raszewska

WŁAŚCICIEL: Urząd Gminy w Kłebowie, ul. Fr. Żymirskiego 38, Kłebów

UŻYTKOWNIK: Szkoła Podstawowa im. Jana III Sobieskiego, ul. Szkolna 9, 05-205 Wola Raszewska

TECHNIKA: parkiety układane na podłogach, zapewne betonowych, schody mocowane na kołki drewniane i wkrety oraz gwoździe

WCZEŚNIEJSZE KONSERWACJE: TAK ☐ NIE:

WCZEŚNIEJSZE DOKUMENTACJE: brak

1.2. ZMIANA DANYCH PO ZAKOŃCZENIU PRAC BRAK

1.3. DANE O REALIZACJI KONSERWATORSKIEJ

INWESTOR I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA: Urząd Gminy w Kłebowie, ul. Fr. Żymirskiego 38, Kłebów

ZLECENIODAWCA: Urząd Gminy w Kłebowie, ul. Fr. Żymirskiego 38, Kłebów

WYKONAWCY PRAC: BASE&DIRECT A.W. Waszkiewicz Sp. Jawna

SKŁAD ZESPOŁU: mgr Waldemar Waszkiewicz, mgr Maksymilian Waszkiewicz, inż. Tomasz Grała,

CZAS TRWANIA PRAC: czerwiec - lipiec 2021r.

1.4. DANE O DOKUMENTACJI

LICZBA: STRON TEKSTU 15, FOTOGRAFII 29, RYSUNKÓW 3

AUTOR DOKUMENTACJI: mgr Waldemar Waszkiewicz, mgr Maksymilian Waszkiewicz

DATA I MIEJSCE WYKONANIA: Żąbki, maj 2021

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA

1. egz. Urząd Gminy w Kłebowie, ul. Fr. Żymirskiego 38, Kłebów

2. egz. Mazowiecki WKZ

3. egz. Archiwum autora dokumentacji

mgr Waldemar Waszkiewicz
konserwator zabytków
dyplom UMK nr 1534

BASE & DIRECT A.W.WASZKIEWICZ SP. J.
ul. Hugona Kołłątaja 9, lok. 4; 05-091 Żąbki
NIP: 951-23-96-649 REGON: 362301698
KRS: 0000571744
www.konserwacja-waszkiewicz.pl

2.0. ZAGADNIENIA HISTORYCZNE

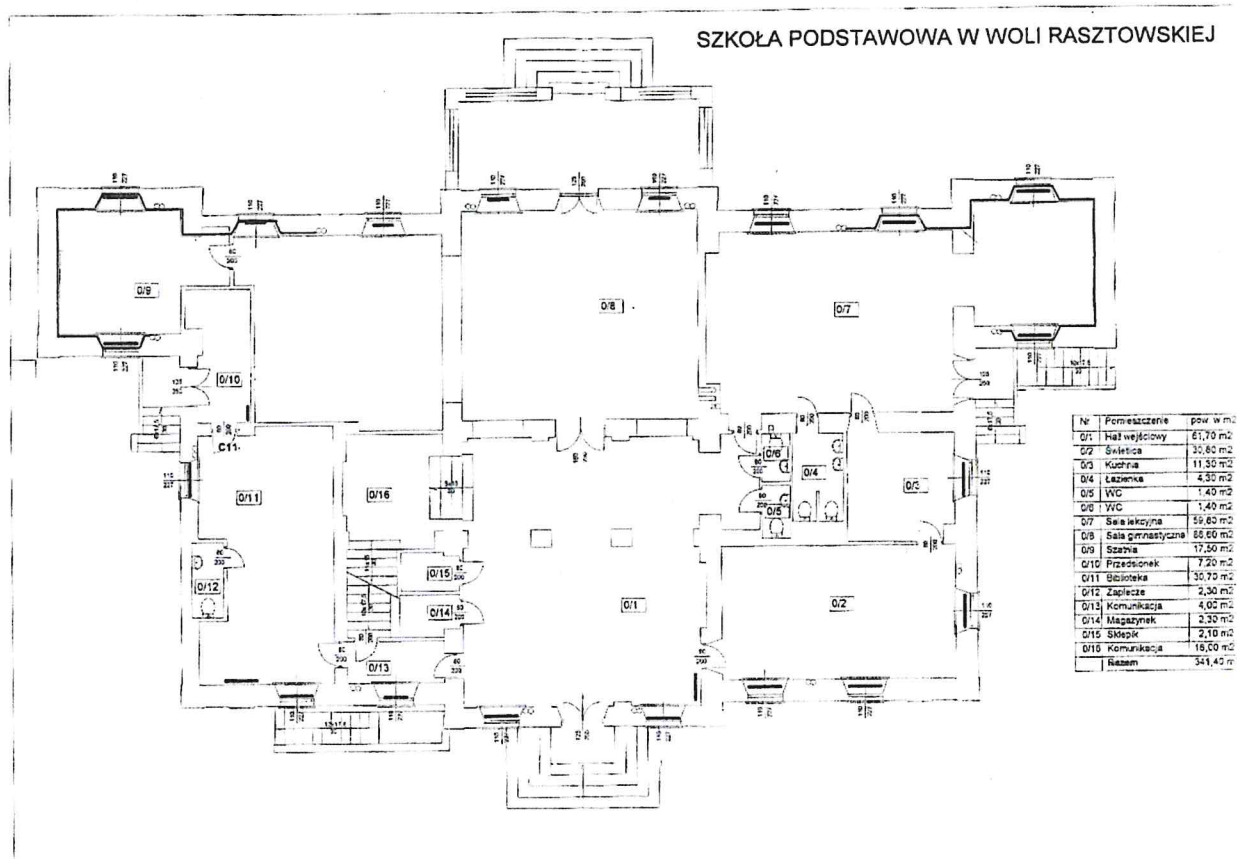
Oryginalny budynek został wybudowany po 1673 r. dla rodziny Łuszczewskich. Pierwotnie dwór był murowany, z piętrowymi alkierzami i ryzalitem środkowym. W 1836 został przebudowany, obniżono część korpusu, budynek całkowicie podpiwniczono oraz zmieniono rozplanowanie wnętrza. W czasie II Wojny Światowej został spalony i w znacznym stopniu zburzony (w 70%). W 1953 rozebrano ruiny do poziomu fundamentów i odbudowano pałac wg projektu Jana Wolińskiego, inspirowanego się projektami Tylmana van Gameren. Obecnie pałacyk stanowi siedzibę Szkoły Podstawowej im. Jana III Sobieskiego.

3.0. OPIS, STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Budynek jednopiętrowy, siedmioosiowy z dwoma alkierzami od strony tylnej, podpiwniczony. W części środkowej bryły budynku znajduje się ryzalit zwieńczonym tympanonem. Budynek przykryty dachem czterosпадowym.

Poszczególne pomieszczenia w niniejszym opracowaniu opisano według schematu z inwentaryzacji budynku.

PARTER

RZUT PARTERU SKALA 1:100

Pomieszczenie nr 0/1 (hall wejściowy)

Fot. Widok ogólny na hall wejściowy. Do kolumn widoczny układ parkietu w jodełkę. Wymiary klepek 31 x 5 cm.

Fot. Widok na hall wejściowy strona lewa i prawa.

Fot. Korytarz będący częścią hallu wejściowego. Odmienny układ parkietu - w szachownicę. Wymiary klepek 5 na 40 cm.

Fot. Przy ścianie sali gimnastycznej klepka ułożona jest w cegielkę. Zbliżenie na listwę cokołową.

Pomieszczenie nr 0/8 (sala gimnastyczna)

Fot. Widok ogólny na salę gimnastyczną. Układ parkietu w jodełkę. W części środkowej dylatacja. Jodełka w części środkowej jest przesunięta w stosunku do części głównej.

Fot. Widok na część środkową oraz przy schowku widoczne dylatacje. Układ w jodełkę.

KLATKA SCHODOWA

Schody powrotne, trójbiegowe. Bieg pierwszy składa się z 4 stopni i spocznika. Bieg drugi i trzeci składają się z 10 stopni i spocznika każdy. Stopnie pierwszego biegu mają szerokość ok. 190 cm, głębokość od 31,5 do 34 cm. Wysokość podstopnic od 11 do 14 cm. Stopnie pierwszego i drugiego biegu mają szerokość ok. 120 cm, głębokość 33 cm, a podstopnice 14 cm.

Stopnice poskładane są obecnie z kilku desek połączonych gwoździami i wkrętami. Główne elementy stopnic przymocowane są drewnianymi kołkami po dwa na każdy stopień. Deseczki przy krawędzi mają różne szerokości i występują w różnych ilościach. Na podstawie samych oględzin schodów trudno stwierdzić z całą pewnością, czy stopnice schodów były od początku skonstruowane w ten sposób. Bardziej prawdopodobne wydaje się, że w trakcie zużywania się drewna były uzupełniane węższymi deseczkami. Zaleca się wymianę stopnic na pełne, z jednej deski, powtarzające kształt obecnych.

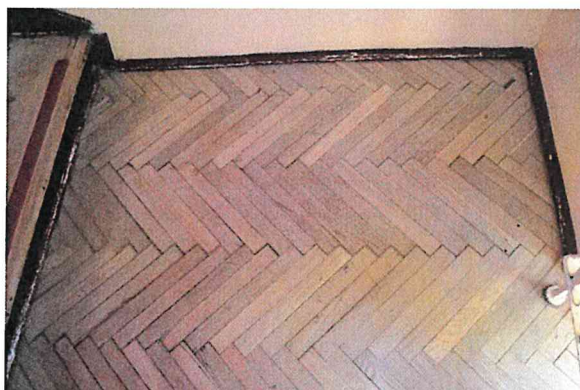
Fot. Pierwszy ciąg schodów oraz I podest. Układ parkietu w drabinkę. Wymiary klepek 5 na 30 cm.

Fot. Widok na drugi ciąg schodów i zbliżenie na stopnie dolnego biegu.

Fot. Widok na górny bieg schodów oraz zbliżenie stopnicy. Widoczny kołek drewniany służący do mocowania.

Fot. Widok na podstawę balustrady. Widok na drugi podest z układem klepek w jodełkę.

BALUSTRADA

Balustrada metalowa o drewnianym pochwycie i cokole. Łączna długość balustrady wynosi 10,5 metra (I bieg – odcinki po: 130 cm, 33 cm, 324 cm, 43 cm. II bieg – odcinki po: 353 cm i 163 cm). Wysokość metalowej części balustrady 84 cm.

Tralki balustrady są wykonane w dwóch kształtach: w formie sześciokąta o czterech łukowatych bokach oraz balaska z przewiązką pośrodku. Skonstruowane są z taśmy metalowej o szerokości 3 cm i grubości 0,5 cm oraz z prętów o kwadratowym przekroju o długości boku 2 cm.

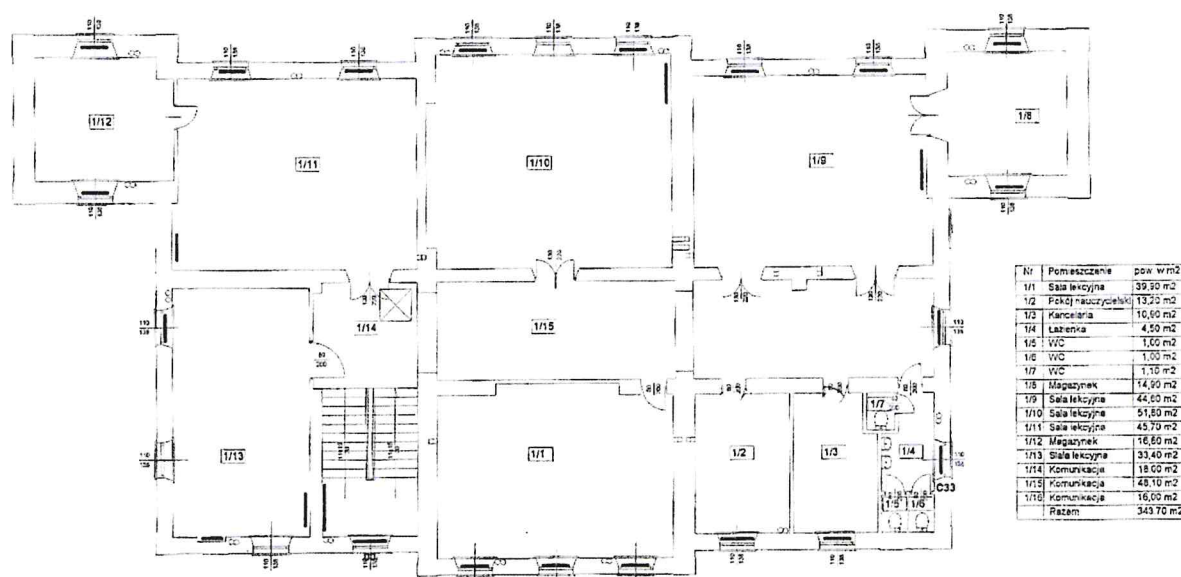
Fot. Widok ogólny na balustradę oraz detale cokołu i pochwytu.

Fot. Widok na cokół balustrady z widocznymi ubytkami. Na zdjęciu z lewej strony widoczna jedna z odkrywek mających na celu określenie pierwotnej kolorystyki elementów metalowych balustrady.

I PIĘTRO

SZKOŁA PODSTAWOWA W WOLI RASZTOWSKIEJ

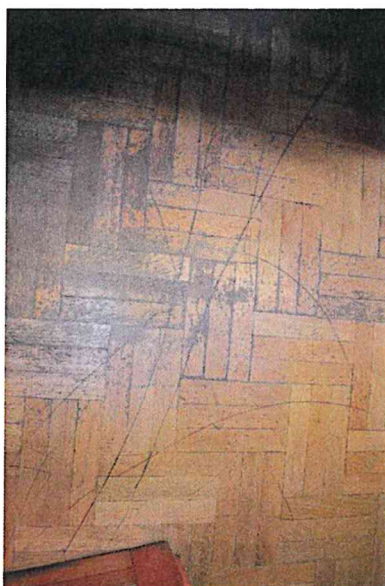
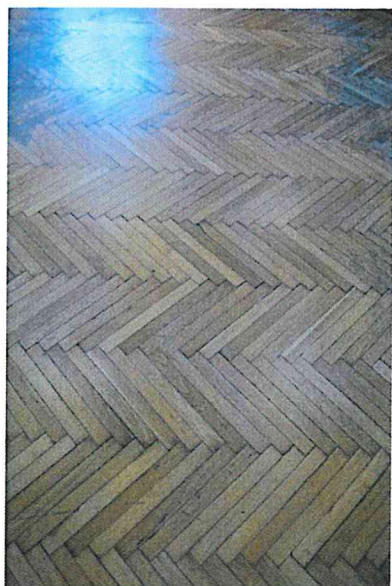

RZUT PIĘTRA SKALA 1:100

Obiekt: Budynek Szkoły Podstawowej
w Woli Rasztowskiej

Rys. nr
2

Parkiety pomieszczeń lekcyjnych oraz pomocniczych na I piętrze mają różne układy klepek oraz różny stopień zużycia. Wymiary klepek w cm. to: 30 na 6, 40 na 5 i 31 na 5. Listwy cokołowe powtarzają schemat z sali gimnastycznej i składają się z dwóch elementów: listwy właściwej zakończonej od góry ćwierćwałkiem o grubości 1,5 cm i wysokości 7 cm oraz przymocowanego od dołu ćwierćwałka o promieniu 1,5 cm.

Fot. Przykłady parkietów w salach lekcyjnych na I piętrze.

Fot. Przykłady parkietów w salach lekcyjnych na I piętrze. Po lewej w potrójną jodełkę, po prawej połączenie parkietu w jodełkę ze wzorem w szachownicę.

SPIS POMIESZCZEŃ Z PARKIETAMI DO RENOWACJI

Pomieszczenie nr 1/1 (sala lekcyjna)

Pomieszczenie nr 1/2 (pokój nauczycielski)

Pomieszczenie nr 1/3 (kancelaria)

Pomieszczenie nr 1/8 (magazynek)

Pomieszczenie 1/9 (sala lekcyjna)

Pomieszczenie 1/10 (sala lekcyjna)

Pomieszczenie 1/11 (sala lekcyjna)

Pomieszczenie 1/12 (magazynek)

Pomieszczenie 1/13 (sala lekcyjna)

Pomieszczenie 1/14 (klatka schodowa)

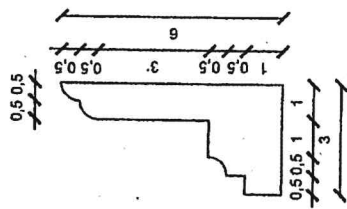
Pomieszczenie 1/15 (korytarz)

LISTWY PRZYŚCIENNE

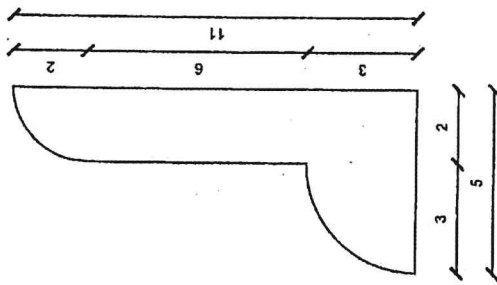
Na rysunku przedstawiono inwentaryzację zachowanych listew przyściennych.

- Listwa w hallu wejściowym jest w większości zachowana. Uzupełnienia według tego profilu.
- W sali gimnastycznej uzupełnienia listew według zachowanego wzoru.
- W salach lekcyjnych listwy według wzoru.
- Na klatce schodowej listwy przyściennie według wzoru z hallu wejściowego.

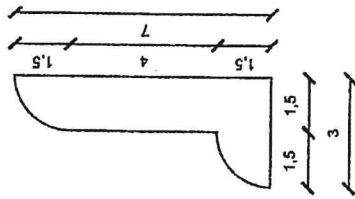
SALA GIMNASTYCZNA [cm]

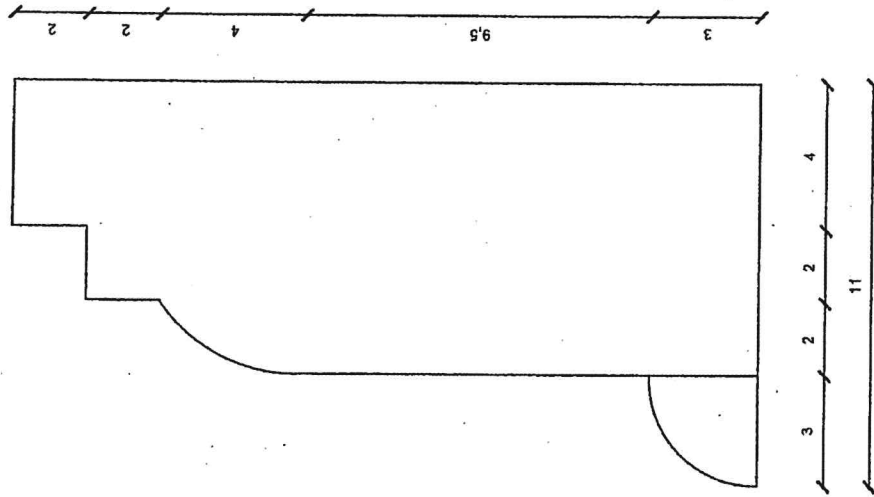
HOL WEJŚCIOWY [cm]

SALE LEKCYJNE [cm]

BALUSTRADA [cm]

4.0. CEL ORAZ ZAŁOŻENIA KONSERWACJI I RESTAURACJI – PROJEKT KONSERWATORSKI

.....

Celem prac jest zarówno poprawa stanu technicznego posadzki, jak i przywrócenie jej walorów dekoracyjnych.

Ze względu na dobry stan większości parkietów zalecana jest konserwacja zachowawcza. Jedynym wyjątkiem są stopnice schodów. Zarówno ze względów bezpieczeństwa, jak i warunków użytkowych zaleca się ich wymianę na stopnice pełne.

5.0. PROGRAM PRAC

.....

Podłogi wykonane z drewna dębowego, w układzie parkietu klepkowego, prawdopodobnie położone na lepik na betonowym stropie. Zachowane w stanie dobrym, o stosunkowo małej ilości ubytków. Widoczny jest naturalny proces zużycia i silne zabrudzenia.

Listwy przyściennie także są zachowane w przeważającym stopniu. Dokładny stan zachowania jest trudny do oszacowania, ze względu na funkcjonowanie szkoły i ilość mebli i sprzętów poustawianych przy ścianach.

Balustrada zachowana w dobrym stanie. Największe ubytki znajdują się na cokole i pochwycie. Na elementach metalowych stwierdzono trzy warstwy farby: Jasna (odcień bieli, czarna i obecna znowu odcień bieli.

Lakier stosowany do pomieszczeń musi spełniać normy dotyczące:

- PN-EN 13501-1:2007 (połysk i półmat) klasyfikacja w zakresie reakcji na ogień
- PN –EN 14904 w zakresie podatności na poślizg (połysk i półmat), odbicia zwierciadlanego i odporności na ścieranie
- PN-EN 71-3 w zakresie migracji szkodliwych pierwiastków

KONSERWACJA PARKIETÓW

1. Wstępna dokumentacja fotograficzna.
2. Demontaż listew przyściennych i ocena ich stanu zachowania.
3. Oczyszczenie parkietów metodą cyklinowania.
4. Oczyszczenie listew przyściennych metodą mechaniczną.
5. Ostrożne usunięcie zniszczonych klepek i wstawienie nowych z zastosowaniem tego samego gatunku drewna, koloru, rysunku słoików wraz z zachowaniem kierunku ułożenia, przy użyciu drewna sezonowanego o wilgotności nie większej niż 8%.
6. Uzupełnienie rozszczniętych parkietów. Zlikwidowanie szpar pomiędzy drewnianymi elementami; w przypadku dużych rozszczelnień uzupełnienie cienkimi plastrami drewna wklejanego w oczyszczone szczeliny; w drobne szczeliny za pomocą szpachli do drewna o kolorystyce zbliżonej do otaczającego drewna.

7. Scalenie kolorystyczne elementów nowych – tafle wykonane współcześnie mimo zachowania wymaganych parametrów (rodzaj drewna, usłojenie itd.), mogą się różnić od oryginału; takie partie należy pokryć „patyną” przy użyciu gotowych materiałów konserwatorskich lub środków tradycyjnych.
8. Zabezpieczenie parkietów lakierami z żywic sztucznych odpornymi na działanie UV i ścieranie.
9. Montaż oczyszczonych listew oraz wstawienie nowych w miejsce ubytków i zniszczonych przy demontażu.
10. Scalenie kolorystyczne elementów nowych – listwy wykonane współcześnie mimo zachowania wymaganych parametrów (rodzaj drewna, usłojenie itd.), mogą się różnić od oryginału; takie partie należy pokryć „patyną” przy użyciu gotowych materiałów konserwatorskich lub środków tradycyjnych.
11. Zabezpieczenie listew przyściennych lakierami z żywic sztucznych odpornymi na działanie UV i ścieranie.

KONSERWACJA BALUSTRADY I SCHODÓW

1. Wstępna dokumentacja fotograficzna.
2. Oczyszczenie z warstw farb elementów metalowych balustrady. W przypadku demontażu balustrady - poprzez piaskowanie, w przypadku konserwacji na miejscu - szczotkami drucianymi oraz za pomocą opalarek elektrycznych.
3. Odrzewienie elementów metalowych za pomocą preparatów opartych na 5% roztworze wodnym kwasu ortofosforowego.
4. Demontaż listew przyściennych.
5. Demontaż stopnic schodów.
6. Ocena stanu zachowania podstopnic.
7. Wybór metody montażu stopnic.
8. Oczyszczenie pochwyty oraz cokołu metodą mechaniczną.
9. Uzupełnienie brakujących elementów pochwyty oraz cokołu za pomocą wstawek drewnianych z zastosowaniem tego samego gatunku drewna, koloru, rysunku słojów wraz z zachowaniem kierunku ułożenia, przy użyciu drewna sezonowanego o wilgotności nie większej niż 8%.
10. Pomalowanie balustrady na kolor zbliżony do obecnego.
11. Montaż nowych stopnic.
12. Montaż listew przyściennych.
13. Zabezpieczenie parkietów lakierami z żywic sztucznych odpornymi na działanie UV i ścieranie.

Wykonanie dokumentacji powykonawczej opisowa i fotograficzna wraz z kartami charakterystyk użytych materiałów oraz z deklaracjami zgodności z polską normą.

mgr Waldemar Waszkiewicz
konserwator zabytków
dyplom UMK nr 1534

BASE & DIRECT A.W.WASZKIEWICZ SP. J.
ul. Hugona Kołłątaja 9, lok. 4; 05-091 Ząbki
NIP: 951-23-96-649 REGON: 362301698
KRS: 0000571744
www.konserwacja-waszkiewicz.pl